

Plán péče o přírodní památku Dvorecké stráně na období let 2020-2029

Salvia – ekologický institut, z.s.

Praha, 2018

1. Základní identifikační a popisné údaje

1.1 Evidenční kód ZCHÚ, kategorie, název a kategorie IUCN

evidenční číslo: 6126

kategorie: přírodní památka

číslo a název kategorie IUCN: III. - přírodní památka

1.2 Platný právní předpis o vyhlášení ZCHÚ

vydal: Hlavní město Praha

číslo: 11/2017

dne: 16.5.2017 (datum účinnosti 31.5.2017)

1.3 Územně-správní členění, překryv s jinými chráněnými územími a příslušnost k soustavě Natura 2000

kraj: - Hlavní město Praha

obec s rozšířenou působností třetího stupně: -

obec: - MČ Praha 4

katastrální území: - Podolí

národní park: - ne

chráněná krajinná oblast: - ne

jiný typ chráněného území: - ne

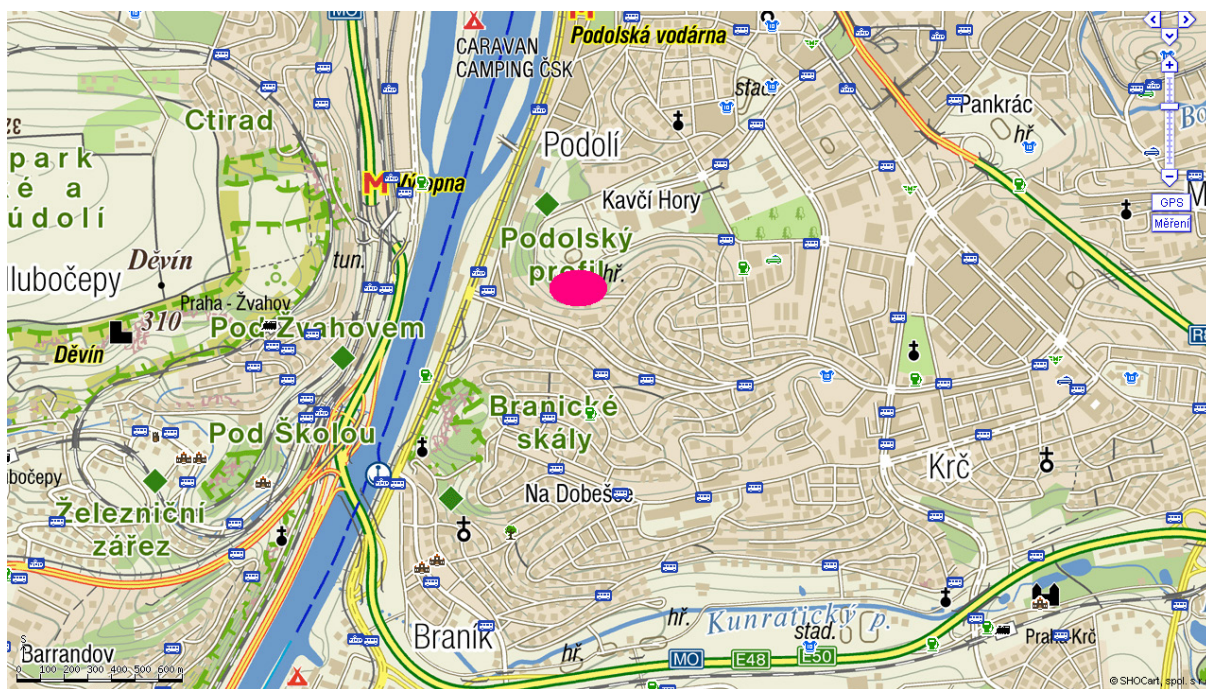
Natura 2000

ptačí oblast: - ne

evropsky významná lokalita: - ne

Příloha:

Orientační mapa s vyznačením území

© www.mapy.cz

1.4 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Přírodní památka

Katastrální území: 7281152 Podolí

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1182		lesní pozemek		1126	11770	11770
1183		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	1126	26762	26762
1093/4		ostatní plocha	zeleň	1137	352	352
Celkem						38884

Ochranné pásmo

Katastrální území: 7281152 Podolí

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1093/1 část		ostatní plocha	zeleň	1137	15863	12947
1184/1 část		ostatní plocha	manipulační plocha	1137	14008	11922
1184/4 část		ostatní plocha	jiná plocha	1137	2068	2059

1195/1 část		ostatní plocha	jiná plocha	1126	4400	3013
1195/65		ostatní plocha	jiná plocha	858	112	112
Celkem						30053

1.5 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v 0,0000 ha	OP plocha v 0,0000 ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v 0,0000 ha
lesní pozemky	1,1770			
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty				
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy	2,7112	3,0053	neplošná půda	
			ostatní způsoby využití	3,0053
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	3,8884	3,0053		

1.6 Hlavní předmět ochrany

1.6.1 Předmět ochrany podle zřizovacího předpisu

Předmětem ochrany chráněného území je stepní fauna bezobratlých, vázaná na homogenní teplomilná společenstva cévnatých rostlin.

1.6.2 Hlavní předmět ochrany – současný stav

Předmětem ochrany chráněného území je zdejší fauna, zejména stepní fauna bezobratlých, vázaná na homogenní xerothermní společenstva cévnatých rostlin. V lesním porostu je zachovalá bohatá populace okrotice bílé.

A. společenstva

název společenstva	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu společenstva
Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>)	35	xerothermní, do různé míry zarůstající stráně, především širokolisté suché trávníky sv. <i>Bromion erecti</i> , se silnou dominancí sveřepu vzpřímeného (<i>Bromus erectus</i>) a s menším zastoupením dalších teplomilných druhů, v menší míře úzkolisté suché trávníky sv. <i>Festucion valesiaceae</i> , ty jsou na vystupujících skalních výchozech druhově bohatší
mladé výsadby lípy srdčité	5	lesní porost s výskytem okrotice bílé (<i>Cephalanthera damasonium</i>)

B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
<i>Cephalanthera damasonium</i> (okrotice bílá)	lokálně velmi hojně, minimálně několik stovek jedinců	NT, O	mladá výsadba lípy srdčité
<i>Cotoneaster integerrimus</i> (skalník celokrajný)	vitální populace	NT	xerothermní svahy, křoviny
<i>Erysimum crepidifolium</i> (trýzel škardolistý)	běžný (a průvodní druh) xerothermních společenstev	NT	xerothermní společenstva
<i>Melica transsilvanica</i> (Strdivka sedmihradská)	početné populace	LC	teplé výslunné stráně
<i>Muscari neglectum</i> (modřeneček hroznatý)	lokálně	VU	pravděpodobně vysazen nebo se může jednat o zplanělý výskyt
<i>Stipa capillata</i> (kavyl vláskovitý)	roztoušeně až hojně	NT	stepní svahy nad ul. Ke Hlásce

<i>Taxus baccata</i> (tis červený)	desítky, ale zjevné výsadby	VU, SO	v podrostu křovin a lesních porostů
<i>Thymus pannonicus</i> (mateřídouška panonská)	roztroušeně	LC	stepní svahy nad ul. Ke Hlásce
<i>Viburnum lantana</i> (kalina tušalaj)	ojedinělý výskyt	LC	v podrostu křovin a lesních porostů
<i>Cepaea vindobonensis</i>	relativně běžný	NT	menší skalnatý ostroh nad výstupní cestou Ke Hlásce a volné stepní a lesostepní plochy s j. exp. nad cestou Ke Hlásce
<i>Brachinus crepitans</i>	nelze objektivně stanovit	O	mozaika zarostlých a otevřenějších ploch, aktuální výskyt 2018
<i>Brachinus expulso</i>	nelze objektivně stanovit	O	mozaika zarostlých a otevřenějších ploch, aktuální výskyt 2018
<i>Calosoma sycophanta</i> (krajník pižmový)	nelze objektivně stanovit	VU, O	krovky, aktuální výskyt 2018
<i>Cicindela campestris campestris</i>	nelze objektivně stanovit	O	mozaika zarostlých a otevřenějších ploch
<i>Carabus cancellatus</i> (střevlík měděný)	nelze objektivně stanovit	NT	aktuální výskyt 2018
<i>Ceutorhynchus ignitus</i>	nelze objektivně stanovit	NT	aktuální výskyt 2018
<i>Harpalus politus</i>	nelze objektivně stanovit	NT	mozaika zarostlých a otevřenějších ploch, aktuální výskyt 2018
<i>Lixus punctiventris</i>	užší oligofág vázaný především na Senecio	NT	zbytky teplomilných společenstev vázaných na vápencové skály a stráně
<i>Lucanus cervus</i> (roháč obecný)	nelze objektivně stanovit	O	aktuální výskyt 2018
<i>Oxythyrea funesta</i> (zlatohlávek tmavý)	nelze objektivně stanovit	O	aktuální výskyt 2018
<i>Pennisetia bohemica</i>	vázaný na růži šípkovou, vyvíjející se v jejich kmíncích	EN	stepní stráně, druh rozšířený na protějším břehu Vltavy a v PR Prokopské údolí
<i>Psillodes instabilis</i>	nelze objektivně stanovit	EN	zbytky teplomilných společenstev vázaných na vápencové skály a stráně
<i>Protaetia aeruginosa</i> (zlatohlávek skvostný)	nelze objektivně stanovit	O	aktuální výskyt 2018
<i>Trachyploeus spinimanus</i>	stepní, zemní polyfág	NT	zbytky teplomilných společenstev vázaných na vápencové skály a stráně, aktuální výskyt 2018
<i>Andrena barbilabris</i>	nelze objektivně stanovit	VU	
<i>Bombus hortorum</i>	nelze objektivně stanovit	O	teplomilný, s vazbou na stepní biotopy, aktuální výskyt 2018
<i>Bombus lapidarius</i>	nelze objektivně stanovit	O	teplomilný, s vazbou na stepní biotopy
<i>Bombus lucorum</i>	nelze objektivně stanovit	O	teplomilný, s vazbou na stepní biotopy
<i>Bombus pascuorum</i>	nelze objektivně stanovit	O	teplomilný, s vazbou na stepní biotopy

<i>Bombus rupestris</i>	nelze objektivně stanovit	O	teplomilný, s vazbou na stepní biotopy
<i>Bombus terrestris</i>	nelze objektivně stanovit	O	teplomilný, s vazbou na stepní biotopy, aktuální výskyt 2018
<i>Nomada pleurosticta</i>	nelze objektivně stanovit	EN	
<i>Hoplitis rufohirta</i>	nelze objektivně stanovit	EN	
<i>Megachile apicalis</i> (čalounice zubatá)	nelze objektivně stanovit	EN	aktuální výskyt 2018
<i>Megachile nigriventris</i>	nelze objektivně stanovit	EN	
<i>Tachyspex nitidus</i> (hbitík lesklý)	nelze objektivně stanovit	EN	
<i>Belomicrus italicus</i>	nelze objektivně stanovit	CR	vázaný na nejteplejší stepní lokality v ČR, v Čechách dosahuje severní hranice areálu svého rozšíření
<i>Lindenius pygmaeus armatus</i>	nelze objektivně stanovit	VU	
<i>Nysson maculosus</i>	nelze objektivně stanovit	VU	
<i>Nysson niger</i>	nelze objektivně stanovit	EN	
<i>Pemphredon podagrica</i>	loví mšice a hnízdí ve dřevě, či dutých stoncích rostlin		nový druh pro Čechy, potvrzení historického nálezů v ČR (publikováno Vepřek & Straka 2007)
<i>Chrysis analis</i>	nelze objektivně stanovit	VU	
<i>Chrysis germari</i>	nelze objektivně stanovit	VU	
<i>Auplopus rectus</i>	nelze objektivně stanovit	CR	vázaný na nejteplejší stepní lokality v ČR, v Čechách dosahuje severní hranice areálu svého rozšíření
<i>Dolichovespula omissa</i>	nelze objektivně stanovit	EN	
<i>Formica pratensis</i>	nelze objektivně stanovit	O	teplomilný, s vazbou na stepní biotopy, aktuální výskyt 2018
<i>Formica cunicularia</i>	nelze objektivně stanovit	SO	teplomilný, s vazbou na stepní biotopy
<i>Formica rufibarbis</i>	nelze objektivně stanovit	SO	teplomilný, s vazbou na stepní biotopy
<i>Apatura ilia</i> (batolec červený)	nelze objektivně stanovit	O	aktuální výskyt 2018
<i>Apatura iris</i> (batolec duhový)	nelze objektivně stanovit	O	aktuální výskyt 2018
<i>Colias alfacariensis</i> (žluťásek jižní)	nelze objektivně stanovit	VU	aktuální výskyt 2018
<i>Euplagia quadripunctata</i> (přástevník kostivalový)	nelze objektivně stanovit	Natura 2000	aktuální výskyt 2018
<i>Iphiclides podalirius</i> (otakárek ovocný)	nelze objektivně stanovit	O	aktuální výskyt 2018
<i>Papilio machaon</i> (otakárek fenýklový)	nelze objektivně stanovit	O	aktuální výskyt 2018
<i>Zygaena laeta</i> (vřetenuška pozdní)	nelze objektivně stanovit	EN	aktuální výskyt 2018
<i>Bufo bufo</i> (ropucha obecná)	roztroušeně	SO, NT	po celém území, na kterém se ale nerozmnožuje
<i>Anguis fragilis</i> (slepýš křehký)	pozorováno jen 5 ex.	SO, LC	po celém území

<i>Lacerta agilis</i> (ještěrka obecná)	relativně hojný druh	SO, NT	vázaný na suchá, výhřevná místa
<i>Accipiter nisus</i> (krahujec obecný)	zaletuje lovit, hnízdění je možné	VU	volné stepní a lesostepní plochy s j. exp. nad cestou Ke Hlásce
<i>Passer montanus</i> (vrabec polní)	výskyt předpokládaný v hnízdní době	LC	studované území
<i>Picus viridis</i> (žluna zelená)	výskyt předpokládaný v hnízdní době	LC	studované území
<i>Lanius collurio</i> (tuhýk obecný)	mohl by hnízdit po prořezávce a zavedení pravidelného kosení	O, NT	studované území
<i>Sciurus vulgaris</i> (veverka obecná)	1 rezavý ex.	O	studované území

Vysvětlivky a použité zkratky:

O - ohrožený chráněný druh se zvláštní ochranou podle zákona č. 114/1992 Sb. a vyhlášky 395/1992 Sb., **CR** – kriticky ohrožený taxon, **EN** – ohrožený taxon, **VU** – zranitelný taxon, **NT** – téměř ohrožený taxon, **LC** – málo dotčený taxon,

Natura 2000: stupeň ohrožení podle vyhlášky č. 166/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s vytvářením soustavy Natura 2000, konkrétně **kategorie B**: druhy živočichů a rostlin vyžadující přísnou ochranu.

1.7 Dlouhodobý cíl péče

Dlouhodobým cílem péče je udržení přírodovědné hodnoty xerothermní stráně, redukovat zarůstání expanzivními druhy (zejména ovsíku vyvýšeného) a zachovat mezernatost (rozvolněných ploch) lučních porostů. Dlouhodobým cílem péče je dále zachovat, příp. rozšířit plochu xerothermní stráně nezarostlou od křovin a keřů jejich vyřezáváním při okrajích a podporovat výskyt bezobratlých živočichů vhodně načasovaným managementem (kosení s časovým posunem seče atp.).

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Geomorfologicky (sensu DEMEK & al. 1987; sec. in KUBÍKOVÁ & al. 2005) je území zahrnuto do provincie Česká Vysočina, Poberounské soustavy, Brdské podsoustavy, celku Pražská plošina, podcelku Říčanská plošina a zde do okrsku 5a-2a-d Pražská kotlina. Nadmořská výška se pohybuje přibližně mezi 200-250 m n.m.

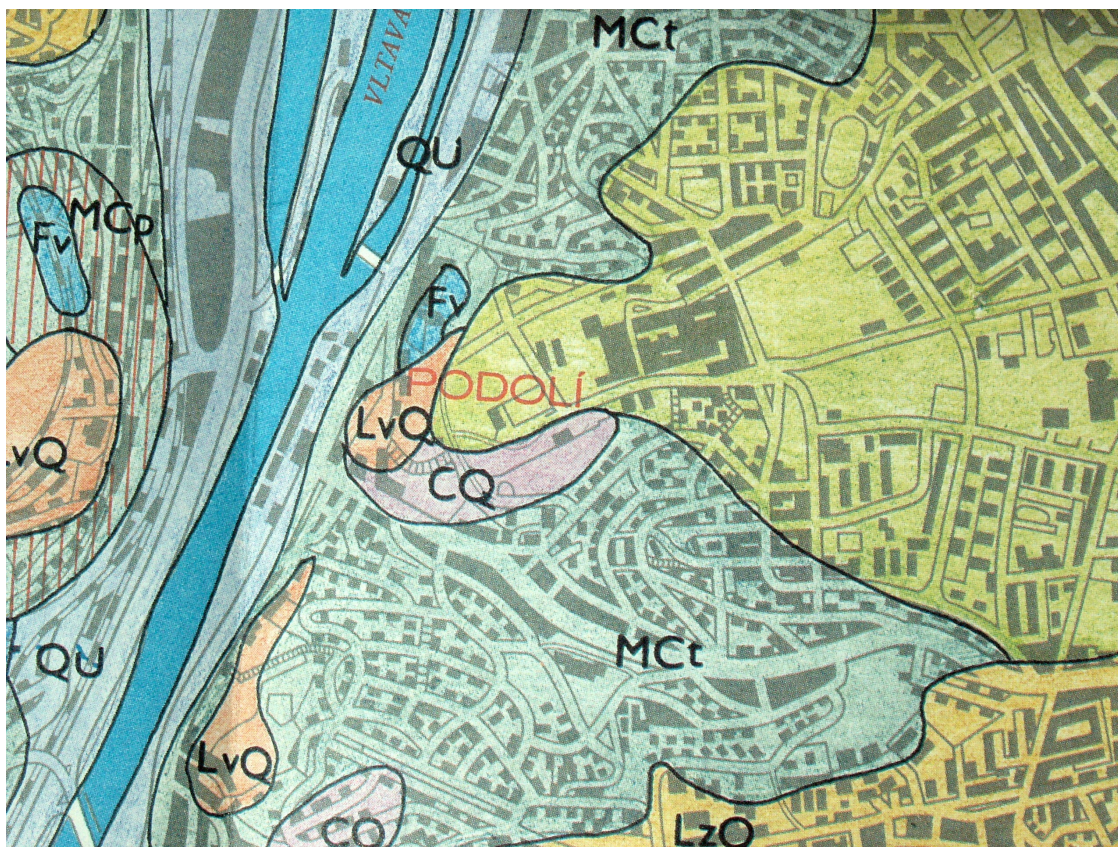
Klimaticky (E. Quitt in KUBÍKOVÁ & al. 2005) je studovaná plocha řazena mezi urbanizované území se specifickým klimatem, z obecnějšího pohledu se nachází v klimaticky teplé oblasti. Roční úhrny srážek naměřené na pražských stanicích se pohybují zpravidla v rozmezí od 520 do 580 mm, např. na blízkém Smíchově bylo naměřeno 544 mm srážek za rok (více Quitt in KUBÍKOVÁ & al. 2005).

Geologickým podkladem (podle mapového serveru České geologické služby www.cgu.cz) jsou horniny prvohor (paleozoika) – konkrétně horniny siluru epochy ludlow a přídolí (vápence a vápnité břidlice) a spodního devonu (vápence nebo vápence s vločkami břidlic). Ty tvoří geologický podklad severní poloviny sledovaného území a to až ke hřišti u Kavčích hor (tedy včetně přírodní památky Podolský profil). Z geologického pohledu je nevýznamnější částí studovaného území přírodní památka Podolský profil, vyhlášená v roce 1988 především proto, že představuje poslední dobře přístupné výchozy požárského souvrství, umožňující zároveň studium hraničních poloh mezi silurem a devonem na opěrném profilu k mezinárodnímu stratotypu této hranice v ČR, současně se jedná o naleziště zkamenělin v siluru a v devonu – zejména mlžů, gastropodů, hlavonožců, trilobitů, lilijic a tentakulitů (KŘÍŽ 1999, Kříž in KUBÍKOVÁ & al. 2005). Bazaltová žíla z období siluru (epocha llandovery, wenlock) je zmapována v úzkém pruhu pod hřištěm u Kavčích hor až k zahradám nad křižovatkou ulic Podolská a Jeremenkova.

V jižní polovině sledovaného území, tedy zejména na jižně a jihozápadně orientovaných svazích nad ulicí Jeremenkova jsou podkladem horniny svrchního ordoviku, zejména tmavošedé jílovce a prachovce, na které východním směrem navazují zelenavé jílovce a jílovité břidlice. Jižně od hřiště u Kavčích hor směrem k zahrádkám nad křižovatkou ulic Podolská a Jeremenkova byly zmapovány pískovce, prachovce a jílovité břidlice.

Fytogeograficky (podle Skalického in HEJNÝ & SLAVÍK 1988) se území nachází v Českém termofytiku, na rozhraní fytogeografických okresů 8. Český kras a 10. Pražská plošina, podokresu 10b. Pražská kotlina.

Podle rekonstrukční mapy přirozené vegetace území (MORAVEC & NEUHÄUSL 1991) by byla sledovaná lokalita součástí kostřavových a pěchavových skalních společenstev (*Helianthemo cani-Festucion pallentis* Kolbek 1983, *Seslerio-Festucion glaucae* Klika 1931 em. Kolbek 1983, *Festucion valesiaceae* Klika 1931; Fv) v místech dnešní přírodní památky Podolský profil. Na ně by navazovala na západně orientovaných svazích k ulici Podolská až k zahradám nad křižovatkou ulic Podolská a Jeremenkova šípáková doubrava (*Lathyro versicoloris-Quercetum pubescentis* Klika (1928) 1932; LvQ). Větší část jižně a jihozápadně orientovaných svahů k ulici Jeremenkova by odpovídala tolitové doubravě (*Cynancho-Quercetum* Passarge 1959; CQ). Jen velmi okrajově by do sledovaného území zasahovaly černýšové dubohabřiny typické (*Melampyro nemorosi-Carpinetum typicum* Passarge 1957; MCt).

© MORAVEC & NEUHÄUSL 1991

Podle územního plánu jsou všechny plochy ve studovaném území vymezeny jako zahrady a parky nebo jako lesní porosty (<http://wgp.urhmp.cz>).

Na lesních pozemcích se nachází pouze malá část území. Jde překvapivě o místa, kde jsou dnes největší plochy teplomilných trávníků, konkrétně na ploše 2, ale také na ploše 1 a částečně ploše 3. Z hlediska lesnické typologie (RANDUŠKA et al. 1986) se jedná o lesní typ 1B7 (www.uhul.cz), tzn. o bohatou habrovou doubravu.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti

Autorům byly k dispozici historické snímky z let 1837-1852 (na serveru www.mapy.cz), z roku 1938, 1953, 1975 a 2003 (na serveru <http://wgp.urhmp.cz>) a dále popsány historický vývoj lomové činnosti v přírodní památce Podolský profil (KŘÍŽ 1999). Podrobnější, např. literární nebo historické materiály nebyly studovány. Nicméně i z těchto dostupných podkladů je možné vyvodit některé závěry:

Podle historického snímku z let 1837-1852 se studované území nachází v místech bývalých osad – Podolí (Podol) a Dvorce (Dworetz). Svahy byly bez vzrostlé vegetace, zakreslená zeleň na západních a jižních svazích Dvorců byla evidentně využívána především jako sady, nelze ale ani vyloučit, že část svahů nebyla vůbec využívána (zejména západní svahy nad Podolskou ulicí, sadové výsadby na jižním svazích jsou patrné i z pozdějších leteckých snímků, viz dále).

Historický snímek z let 1837-1852 (© www.mapy.cz)

Ve shodě s Křížem (KŘÍŽ 1999) bylo už v té době území poznamenané lomovou činností, která byla situována „pod Kavčím vrchem“, mezi Podolí a Dvůrcem, nejstarší zmínky o těžbě vápenců pocházejí z roku 1770. Posledním vlastníkem lomů (Prokop 1951 in Kříž 1999) byly lomy České vápenice a cementárny, n.p. s označením podniku „Podolská cementárna“, vápenec byl podle kvality těžen na vápno (vysokoprocentní vápenec) a cement (odpad). Cementárna byla v činnosti do roku 1941, koncem padesátých let 20. století byla zbourána a na jejím místě byl v první polovině 60. let 20. století vybudován plavecký stadion v Podolí. Tento vývoj odpovídá i leteckým snímkům z let 1938, 1953 a 1975.

Letecký snímek z roku 1938 (<http://wgp.urhmp.cz>)

Asanace ploch po zrušení cementárny byly upravovány sadovnický a osázeny většinou nepůvodními dřevinami, např. javorem tatarským (*Acer tataricum*), žanovcem měchýřníkem (*Colutea arborescens*), skalníky (*Cotoneaster hort. cult.*), jalovci (*Juniperus hort. cult.*), zimolezem tatarským (*Lonicera tatarica*), hlohyní šarlatovou (*Pyracantha coccinea*), pámelníkem bílým (*Symphoricarpos albus*), objevuje se ale i borovice kleč (*Pinus mugo*). Území neprospěly ani výsadby invazivně se šířících dřevin, jako je kustovnice cizí (*Lycium barbarum*) nebo šeřík obecný (*Syringa vulgaris*).

Svahy v jižní polovině území (nad Jeremenkovou ulicí) byly bez stromové nebo křovinné vegetace překvapivě ještě v 70. letech 20. století, část na místě stepní plochy 2 a okolí mohla být i pastvinou. K většímu zarůstání došlo zřejmě až v závěru 20. století.

Bez vegetace byly na leteckém snímku ze 30. a 50. let 20. století i svahy nad ulicí Pod Pekařkou. Ty ale už v 70. letech 20. století sloužily jako sady (nejčastěji jako třešňové). Jde o místa, kde se dnes vyskytuje okrotice bílá (*Cephalanthera damassonium*; C3, §3). Vzhledem k tomu, že se jedná převážně o lesní druh (omezeně rostoucí i v křovinách a lesních lemech), lze udržení tohoto druhu v těchto místech považovat za zajímavý.

Svahy nad Podolskou ulicí nemusely být lidskou činností tolik ovlivněny, na leteckých snímcích od 30. let 20. století jsou svahy vždy zarostlé dřevinami, přičemž nelze jednoznačně odvodit, zda se mohlo jednat i o sadové výsadby (chybí pravidelné řádkování), příp. mohlo být toto využití jenom částečné. Součástí této plochy je dnes dobře zachovalé společenstvo teplomilné doubravy zařaditelné do svazu *Quercion pubescenti-petraeae* s dubem letním (*Quercus robur*), ptačím zobem obecným (*Ligustrum vulgare*), v bylinném podrostu např. s violkou srstnatou (*Viola hirta*) nebo kokoříkem vonným (*Polygonatum odoratum*), viz plocha A6.

Historický letecký snímek z roku 1975 ukazuje místa výsadeb ovocných dřevin (vzhledem k převažujícím torzům třešně se jednalo především o třešňový sad) (zdroj <http://app.iprpraha.cz/js-api/app/OrtofotoArchiv/>)

Historický letecký snímek z roku 1988 ukazuje prvotní výsadby dřevin (lípy, borovice), a to do míst původně třešňového sadu. Dnes se tak jedná o mladý, sotva 40-letý lesní porost. (zdroj <http://app.iprpraha.cz/js-api/app/OrtofotoArchiv/>)

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Územní plán Hlavního města Prahy se změnami.

Plán péče pro PP Dvorecké stráně pro období 2010-2019, návrh na vyhlášení (zpracoval D. Hrčka, 2009)

2.4 Škodlivé vlivy a ohrožení území v současnosti

a) ochrana přírody

Území bylo vyhlášeno Hlavním městem Prahou v roce 2017 na základě provedených botanických a entomologických průzkumů realizovaných v roce 2007 a návrhu na vyhlášení Salvia o.s. – sdružení pro ochranu přírody (Salvia – ekologický institut, z.s.) zpracovaném v roce 2009. V roce 2017 bylo v území instalováno 5 nových stojanů vymezující chráněné území.

V přírodní památce nyní převažují nelesní pozemky, přesto je téměř celá pokrytá křovinami a lesními porosty. V rámci následné péče o území bude třeba realizovat prořezávky křovin, které budou uvolňovat stepní společenstva, ideálně i vytvoření průseků mezi cennými stepními ploškami k usnadnění migrace zejména bezobratlých živočichů (především mezi plochami 2 a 7). Spíše do budoucna by stálo za úvahu obnovit sad, který se nacházel přibližně na ploše 4.

Dále bude nezbytné odstraňovat relativně časté výskyty invazních druhů, mezi jinými křídlatku japonskou (*Reynoutria japonica*), kustovnici cizí (*Lycium barbarum*), pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*) a trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*).

b) lesní hospodářství

Na území přírodní památky se nachází jeden lesní pozemek a to v její západní části. Paradoxně se právě zde nacházejí nejcennější stepní plochy na skalních výhozech (plocha 2), které se v minulých 50 letech nepodařilo zalesnit. Zbývající (větší) část pozemku byla přibližně na přelomu 70. a 80. let 20. století osázena dřevinami (plocha 1). V nepravidelných pruzích zde byla vysazena jednak lípa srdčitá (*Tilia cordata*), jednak borovice lesní (*Pinus sylvestris*).

f) rekreace a sport

Zvýšení návštěvnosti na ploše xerothermní stráně může způsobit ohrožení lokality (např. zvýšené vyrušování živočichů). Při vhodném způsobu péče o lokalitu (prezentace významu území prostřednictvím naučných panelů, vydávání letáků a další osvětová činnost), by k zásadnějšímu poškození plochy ze strany návštěvníků nemělo docházet.

h) jiné způsoby využívání

Nejvíce škodlivým činitelem je intenzivní zarůstání expanzivního ovsíku vyvýšeného a případné zarůstání výmladky keřů (zejména akátu), také ústup vzácných druhů. Studované území se nachází v atraktivní části Prahy, v místech s pěkným rozhledem na Prahu a řeku Vltavu, lze proto očekávat silící zájem investorů o výstavbu v této oblasti. Území je častým místem, kde se scházejí bezdomovci.

2.5 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

Přírodní památka

PLOCHA 1

Součástí této plochy je lesní porost, ve kterém se nepravidelně střídají plochy (pruhy) s lípou srdčitou (*Tilia cordata*), s borovicí lesní (*Pinus sylvestris*), příp. s přimíseným modřínem opadavým (*Larix decidua*). Les byl vysázen na přelomu 70. a 80. let 20. století. Bylinné patro je velmi chudé tvořené semenáčky dřevin a běžnými druhy rostlin (např. *Geum urbanum*), pod borovicí lesní až s některými ruderálními druhy (*Ballota nigra*, *Artemisia vulgaris*). Vzácně byla v lipovém lese nalezena okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*).

V keřovém patru roste javor klen, svída, hloh, bez černý a další.

PLOCHA 2

Výslunné stepní stráně nad ulicí Jeremenkova zařaditelné do svazu *Bromion erecti*, intenzivně zarůstající zejména trnkami (*Prunus spinosa*) a růžemi (*Rosa canina*). Součástí plochy je také žada nepůvodních (vysázených) druhů, např. kdoulovec japonský (*Chaenomeles japonica*), skalníky (*Cotoneaster* sp. hort. cult.), modřín opadavý (*Larix decidua*) a další. Do společenstev teplomilných trávníků vstupují i druhy ruderální, jako je např. hulevník Loeselův (*Sisymbrium loeselii*) nebo vesnovka obecná (*Cardaria draba*).

(a) PLOCHA 2 – příkrý svah nad ulicí Ke Hlásce

Výslunná stráně s větším sklonem, součástí plochy jsou svahy nad ulicí Ke Hlásce tvořené teplomilnými trávníky a křovinami. Ve východní části plochy se nacházejí výchozy skalek s druhy vázanými na skalnaté podklady, jako je rozchodník bílý (*Sedum album*), peníze prorostlý (*Thlaspi perfoliatum*) nebo pelyněk ladní (*Artemisia campestris*). U pěšiny cca 50 m nad těmito skalkami byl zjištěn výskyt kavylu vláskovitého (*Stipa capillata*; C4a). Převažují širokolisté suché trávníky s dominujícím sveřepem vzpřímeným (*Bromus erectus*) a trýzelem škardolistým (*Erysimum crepidifolium*). Na výchozech skalek mají tyto porosty až charakter úzkolistých suchých trávníků.

(b) PLOCHA 2 – mírný svah u pěšiny

Výslunná stráně s menším sklonem než u předchozí podplochy, v severní části na ni navazuje výsadba borovice lesní (*Pinus sylvestris*), v jižní části tvoří hranici pěšina, podle které pokračuje tato plocha (a v ní zahrnutá společenstva teplomilných trávníků) západním směrem. Vyskytují se zde druhy již dříve zaznamenané na předchozí podploše, jedná se o druhově chudý porost širokolistých suchých trávníků s výrazně převažujícím sveřepem vzpřímeným (*Bromus erectus*).

PLOCHA 3

Prakticky souvislý porost trnek (*Prunus spinosa*), v podrostu s druhy suchých trávníků – při horní hraně byla zjištěna např. strdivka sedmihradská (*Melica transsylvanica*). Mezi dalšími druhy keřů byly zaznamenány např. javor mléč (*Acer platanoides*), hloh (*Crataegus* sp.), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*) nebo růže (*Rosa* sp.).

PLOCHA 4 – PP

Lesní porost pod travnatou plochou plochy 10. Podle historických snímků byl na bezlesí vysazen sad (převážně třešňový), a to přibližně na začátku 70. let 20. století (možná už na přelomu 60. a 70. let 20. století). Sad byl na začátku 80. let 20. století částečně dosazován dřevinami (ale jen částečně – zalesnění se dočkaly hlavně plochy 5 a 6). V dalším období docházelo k zarůstání křovinami. Dnes je plocha pestrá směsí dřevin a křovin s různým zápojem a výškou a starými torzy třešní. V dřevinném patře je možná najít především lípu středěitou, habrobecný, borovici lesní a modřín opadavý

Keřové patro je značně pestré, zapsány byly *Acer campestre*, *Carpinus betulus*, *Cornus sanguinea*, *Cotoneaster* sp., *Crataegus* sp., *Euonymus europaea*, *Fraxinus excelsior*, *Mahonia aquifolium*, *Prunus mahaleb*, *Rosa* sp., *Sambucus nigra*, *Taxus baccata* nebo *Viburnum lantana*. Bylinné patro je spíše chudé (mj. semenáčky dřevin, *Alliaria petiolata*, *Campanula rapunculoides*, *Geum urbanum*, *Hedera helix*, *Poa nemoralis* a další)

PLOCHA 5

Lesní porost tvořený výsadbou lípy srdčité (*Tilia cordata*) s mimořádně bohatým nalezištěm okrotice bílé (*Cephalanthera damasonium*; C3, §3) v řádech několika stovek jedinců. Bylinné patro je vesměs chudé. Alespoň část plochy byla v minulosti třešňovým sadem (torza uschlých třešní; diskuse viz kapitola „Historie využívání území a vlivy lidské činnosti v minulosti“).

Okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*) je diagnostickým druhem vápnomilných bučin (podsvaz *Cephalanthero-Fagenion*), kde jsou obvyklou příměsí lesních porostů (tedy mimo buku) také lípy, javory a habry. Stanovištně je tedy vázána především na světlé listnaté lesy, ale také na lesní lemy a křovinaté stráně.

Přežití tohoto zvláště chráněného druhu řazeného do kategorie „ohrožených“ druhů bylo v těchto místech umožněno malým narušením přirozené druhové skladby s podporou listnatých dřevin, hlavně lípy. I do budoucna by mělo být cílem ochrany přírody podporovat přirozenou, nikoliv cílovou, obnovu lesních porostů.

PLOCHA 6

Těžko zařaditelný lesní porost a křoviny s pestrá směsí nejrůznějších druhů dřevin a křovin, v minulosti patrně třešňový sad, který do současnosti silně zarostl a je jen obtížně přístupný. Částečně zde byly chaoticky vysázeny některé druhy dřevin, jako modřín opadavý (*Larix decidua*) nebo borovice lesní (*Pinus sylvestris*).

PLOCHA 7

Malá výslunná stráně uprostřed lesního porostu, navazující na lesní porost s okroticí bílou na ploše A20. Jedná se o druhově chudá společenstva svazu *Bromion erecti* s výraznou dominancí sveřepu vzpřímeného (*Bromus erectus*)

Ochranné pásmo přírodní památky

PLOCHA 4 – OP

Lesní porost mezi trávníky pod hřištěm na Kavčích horách a lesy nad ulicí Pod Pekařkou. V minulosti byla pravděpodobně tato plocha třešňovým sadem. Z dřevin zde byl často vysazen modřín opadavý (*Larix decidua*), místy se objevují také luční společenstva (při kraji s plochou 10).

Křovinný porost, místy s hojným výskytem břečťanu popínavého (*Hedera helix*), součástí plochy jsou i malé (ovsíkové) loučky podél pěšiny.

Podrobnější popis je u plochy 4–PP.

PLOCHA 8

Parkově upravená a udržovaná (sekaná) travnatá plocha s běžnými druhy sekaných trávníků, jako je řebříček (*Achillea millefolium* agg.), pampelišky (*Taraxacum sect. Ruderalia*) nebo jitrocel kopinatý (*Plantago lanceolata*). Uprostřed plochy se nachází větší porost křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*).

(a) PLOCHA 9 – svah pod plochou 8

Plocha tvořená rozvolněnými křovinami a teplomilnými trávníky svazu *Bromion erecti* ve svažitém terénu pod plochou 8. Dominantními druhy na tomto výslunném svahu je zejména sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*), dále strdivka sedmihradská (*Melica transilvanica*). Z živočichů byla pozorována ještěrka obecná (*Lacerta agilis*, §2).

(b) PLOCHA 9 – u hřiště

Heterogenní plocha u hřiště na Kavčích horách a u cesty mezi plochou A8 a hřištěm, je tvořena mozaikou různých typů společenstev, na rovinatém terénu, často v bezprostředním okolí pěšin se objevují mezofilní louky svazu *Arrhenatherion*, ve svažitéjších částech fragmenty společenstev svazu *Bromion erecti*, dále společenstva křovin a ruderalizované plochy zařaditelné do třídy *Galio-Urticetea*.

PLOCHA 10

Intenzivně sekaná plocha u hřiště (resp. jižně od tohoto hřiště), zařaditelná do svazu *Arrhenatherion*, místy se objevují ruderalizované plošky s vesnovkou obecnou (*Cardaria draba*), křídlatkou japonskou (*Reynoutria japonica*), hulevníkem Loeselovým (*Sisymbrium loeselii*), část plochy je zarostlá ostružiníky (*Rubus fruticosus* agg.). Větší je zastoupení druhů sekaných trávníků.

2.6 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup

Nejcennější část území byla pravděpodobně v minulosti ovocným (nejspíš třešňovým) sadem, velká část území mohla být i vypásána ovce a kozami. Do současnosti území vlivem absence jakýchkoli zásahů (snad jedině mimo lesnických) znatelně zarostlo a omezilo podmínky existence řadě druhů vázaných na xerothermní stráně, přestože paradoxně v současné chvíli může být území z hlediska ornitologického cennější než v době bezlesí (úkryty, dužnaté plody).

Do budoucna je třeba realizovat kosení s časovým posunem seče (Konvička & al. 2005), podle možnosti nebránit pastvě ovce a koz (viz např. Hejčman & 2002) nebo řízenému vypalování (Konvička & al. 2005).

2.7 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritním zájmem je ochrana přírody na základě všech legislativních nástrojů.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

c) péče o nelesní pozemky

Péče o území by mělo probíhat v několika fázích. Největší prioritou je vyřezávání křovin v místě plochy 2, tedy v místě dochovaných a plně nezarostlých suchých trávníků. Ideální by bylo, kdyby se plochy rozšířily i do sousedních ploch. Plochy (ta nad ulicí Ke Hlásce a ta nad pěšinou výše) by měly být propojeny. Uvolňována od křovin, příp. i rozšiřována by měla být i plocha 7. Tyto plochy by bylo vhodné občasné pokosit nebo přepást stádem ovcí a koz.

V dlouhodobém horizontu by bylo vhodné udělat větší prořezávky. V první fázi vytvořit průseky mezi plochou 2 a 7 (plochou 4). Úplně ideální by bylo obnovit na ploše 4 sad. Torza třešní by měly být ponechávány na dožití.

Zalesněné plochy 1, 5 a 6 je možné ponechat svému vývoji, i když se nejedná o přirozený typ lesních porostů a chráněná okrotice bílá se nejspíš do území dostala se sazenicemi lípy.

Měly by být odstraňovány invazní druhy (křídlatka, kustovnice, pajasan, akát) a vysbírány odpadky.

Rámcové směrnice péče pro jednotlivé typy stanovišť

Suché trávníky zarůstající křovinami (biotop T3.3D, T3.4D)

Prioritou pro období platnosti plánu péče by měly být prořezávky do max. 10% zastoupení dřevin a křovin na ploše 2 a 7. Měly by být ponechávány větší stromy (zejména duby) a vyřezávány spíše menší dřeviny a křoviny. Uváděných 10% zastoupených dřevin a křovin by měly tvořit solitéry a skupinky křovin.

Typ managementu	Redukce křovin a náletu
Vhodný interval	1x za 3 roky
Minimální interval	jednorázově za období platnosti plánu péče
Prac. nástroj/hosp. zvíře	ruční nástroje – pilka, zahradnické nůžky, mačeta, křovinořez, hrábě, vidle, herbicid
Kalendář pro management	likvidace křovin (září až únor), vhodné spojit s aplikací herbicidu (červenec až srpen), likvidace výmladků akátu, pajasanu (srpen až září)
Upřesňující podmínky	upřednostnit při vyřezávání nepůvodní druhy (mimo akátu a pajasanu také šeřík, mahónie)

Po vyřezání křovin je možné přistoupit ke kosení ploch (spojené s vyhrabáváním stařiny), alternativně k pastvě. Vhodné by bylo vyzkoušet oba typy údržby, např. pastvu po 3 letech, mezitím provádět kosení.

Typ managementu	Kosení travních porostů

Vhodný interval	1x ročně (mozaika, fázový posun)
Minimální interval	1x za 2 roky
Prac. nástroj/hosp. zvíře	samohybná lehká technika, ruční nástroje
Kalendář pro management	1.seč (do 10. června), 2. seč (září, příp od konce srpna)
Upřesňující podmínky	Sečení provádět mozaikovitě (s ponechání živných-neposečených pásů pro bezobratlé živočichy, cca 1/3 plochy), s časovým posunem (neposečené pásy posekat nejdříve za 1 až 2 měsíce). Píci je vhodné před odklizením usušit přímo na místě.

Typ managementu	Pastva
Vhodný interval	1x ročně
Minimální interval	1x za 2 roky
Prac. nástroj/hosp. zvíře	ovce+koza, ruční nástroje
Kalendář pro management	nejlépe na jaře (IV,V) a na podzim (IX, X), ale je možné i během celé vegetační sezóny s tím, že léto není tolik vhodné kvůli motýlům a taky zde zvířata budou kvůli suchu hladovět
Upřesňující podmínky	pastva smíšeným stádem ovcí a koz, při počtu 35-50 ks cca po dobu 2-3 týdnů. Pastva je řízena pastevcem, probíhá mozaikovitě

Časový návrh péče v období platnosti plánu péče
týká se zejména ploch 2 a 7 s rozšiřováním i do sousedních ploch nebo postup podél
pěšiny od plochy 2 východním směrem

	pastva	kosení	redukce křovin
2020			X-XII
2021	IV, V (VI)		
2022			X-XII
2023		IX	
2024		V, VI (do 10.VI)	
2025			X-XII
2026	IV, V (VI)		
2027		IX	
2028		V, VI (do 10.VI)	
2029	(VIII), IX		

DALŠÍ ZPŮSOBY PÉČE

V první fázi je nezbytné provést především redukci křovin, ať už v minimální variantě nebo s pokračováním vyřezávání.

V následné fázi je možné přistoupit k dalším způsobům péče. Jedná se zejména o zavedení pravidelné seče, řízenou pastvu ovcí a koz, příp. vypalování. Vhodné je kombinovat různé typy sečného využití a pastvy hospodářských zvířat.

Kosení travních porostů

Kosení provádět takovým způsobem, aby docházelo k diferenciaci sezónního vývoje travního porostu na lokalitě (např. část posečená v květnu, část posečená v červnu, část ležící ladem) a dlouhodobě také k rozrůznění druhové skladby rostlin.

Aby docházelo k udržení druhové rozmanitosti bezobratlých, je nutné jim zajistit pro jejich vývoj vzrostlou vegetaci. Z toho důvodu by měla být seč prováděna mimo hlavní vegetační sezónu (tj. mimo červen-září).

Dále by bylo ideální zavést mozaikovitý systém hospodaření, tzn. seč provádět mozaikovitě, v pásích širokých několik metrů, seč v sousedním pásu načasovat až odroste prvně sekaný porost nebo až další rok. Jinak řečeno se na louce musí vždy nacházet vzrostlá vegetace ve fázi kvetení. Poměr posečené části travního porostu k neposečené by měl být zhruba 3:1. Na sušších stanovištích je lépe ponechat spíše větší díl neobhospodařované plochy (tj. až 1/3). Pokud je to možné, měly by být ponechány nesečené plochy větší než 0,5 ha.

Extenzivní řízená pastva

Je možné aplikovat v humóznějších částech a ve vlhčích letech, zejména kozami a ovcemi (jiná zvířata se nedoporučují).

Pastva je možná jen tam, kde zvířatům nehrozí nebezpečí. Ovce lze snadno umístit do ohradníků, kozy potřebují celodenně pastevece, příp. individuální úvazek. Jinou možností je zajištění pomocí ovčáckých psů. Pro docílení přiměřené údržby pastvou je optimální nasazení 5 - 10 koz. Pastvu není možné provádět v době vrcholícího jara až začátku léta. Přípustná je pastva od druhé poloviny července až do první poloviny října. Kozy jsou vhodné zejména k vypásání výmladků dřevin, např. akátu, trnky, růže šípkové apod. (velmi efektivně okusují dřeviny a dokáží se lépe pohybovat v prudkém skalnatém terénu).

Vypalování

Pastvu a seč je možno kombinovat se třetím tradičním nástrojem na údržbu travních porostů, a tím je vypalování (vždy je nutno požádat o výjimku ze zákona obecní úřad/městskou část, příp. orgány ochrany přírody). Přestože chybí ucelenější informace o dopadu vypalování na faunu bezobratlých, ukazuje se, že vypalování společenstvům bezobratlých z dlouhodobého hlediska prospívá.

Jeho význam spočívá v odstranění vrstvy stařiny, omezení výskytu houbových patogenů, rychlejší mineralizaci surového humusu, urychlení koloběhu živin a zlepšení světelných podmínek, což následně umožňuje klíčení semen řady druhů rostlin a podporuje vegetativní rozrůstání.

Je vhodné provádět pouze maloplošně (popř. mozaikovitě) a nejlépe v zimních měsících za holomrazů nebo (lépe) velmi časně zjara při prvním oschnutí nadzemní biomasy (stařina je již dostatečně proschlá, ale půda je po zimě ještě značně zvlhlá, resp. zmrzlá), aby nedocházelo k likvidaci bezobratlých – hmyzu, pavouků a půdní fauny. Nežádoucí je vypalovat plochy s títinou křovištní, která se tímto zásahem naopak velmi podpoří v šíření pomocí podzemních orgánů.

Vypalovaná plocha by v daném roce neměla přesáhnout zhruba 1/5 celkové rozlohy lokality a měly by být prováděna nepravidelně (v různých letech).

d) péče o rostliny

Pro další výskyt okrotice zachovat stávající stav lesních porostů (alespoň pro období tohoto plánu péče).

Pro většinu ohrožených druhů, které byly nalezeny v PP, je důležitá dostatečná rozvolněnost porostu. Proto by cílem opatření mělo být zamezení zapojování drnu a šíření konkurenčně silných druhů, zejména ovsíku vyvýšeného. V rámci navržených opatření stojí za úvahu pastva zvířat nebo vypalování.

V území se vyskytuje několik nepůvodních (invazních) druhů, na které by měla být zacílena péče – je to především křídlatka japonská, pajasan žláznatý, kustovnice cizí a trnovník akát.

Trnovník akát ve větší míře invaduje do stepních porostů a zde je třeba důsledně mladé výmladky vyřezávat, ideálním termínem je srpen až září. Vyřezávat by se měly co nejnižší u země a vzniklé pařízky měly být ošetřeny totálním herbicidem, ideálně Roundupem. V případě mladých a starých stromů je s úspěchem používáno kroužkování. Odřízne se kůra až do dřeva po obvodu kmene do hloubky přibližně 2 cm (kmen se objede pilou nebo se odstraní část kmene v šířce 20-30 cm). Strom ještě pod řezem zpravidla stihne vyhnat výmladky. Je proto doporučováno nepřerušit transport z kořenů úplně ale jenom částečně. Strom potom tolik výmladky nevyhání a postupně odumírá.

Uvedená doporučující opatření vycházející ze zkušenosti s likvidací akátu se dají dobře použít i pro likvidaci **pajasanu žláznatého** či **kustovnice cizí**.

Ohnisek **křídlatky japonské** je několik – zejména v ochranném pásmu na ploše 8 a 9. Mimo některých uváděných osvědčených metod (aplikace herbicidu přímo do stonku) je možné využít osvědčený postup, při kterém je v květnu až v červnu proveden první postřik rostlin herbicidem (opět ideálně Roundupem). Po několika týdnech potom provést nakouskování oddenků a lodyh, které začnou regenerovat, např. rytím, čímž dojde k vyčerpání rostlin. Druhá aplikace herbicidem by měla být provedena v závěru sezóny.

e) péče o živočichy

Péče o živočichy je zahrnuta již v návrhu péče pod bodem 3.1.1.c) v navržených managementových opatření tohoto plánu péče.

V případě kosení provádět seč mozaikovitou, v pásech širokých několik metrů, seč v sousedním pásmu načasovat až odroste prvně sekaný porost nebo až další rok. Dále viz Konvička, Beneš a Sádlo: Poznámky k managementu stanovišť a ochrana živočichů in Háková et al. 2004

Zachovat rozrůzněnost stanovišť – luční porosty, jednotlivé keře a skupinky křovin.

Přestálé stromy neodstraňovat z důvodu možnosti výskytu bezobratlých živočichů vázaných na trouchnivé dřevo.

Podpora biotopu ještěrky obecné v podobě hromad lomového kamene.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V ochranném pásmu jsou především kulturní trávničky, kde probíhá pravidelně celoplošná seč v pravidelných a častých intervalech, území je chápáno především jako městská zeleň.

Vzhledem k tomu, že zde byly v průběhu průzkumu zaznamenány např. někteří modrásci, tak by bylo vhodné využívat mozaikovitou seč, území kosit po částech a s časovým posunem seče. Proč se tak děje vysvětlit na nějakém informačním panelu, aby návštěvníci pochopili tento smysl údržby.

Vhodné by bylo nevysazovat v okolí nepůvodní dřeviny, zvláště akát.

V ochranném pásmu je také několik ohnisek křídlatky japonské, které je třeba potlačovat – viz kapitola péče o rostliny.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Vymezení smaltovanými stojany je dostačující – na dobře viditelných místech. Pružové značení zatím nebylo realizováno.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Turistický ruch představuje významný faktor ovlivňující přírodní památku – území je důležitým rekreačním místem pro zdejší obyvatele, ať už se to týká venčení psů, procházek, opalování nebo vzácněji i jízdy na kolech. Tyto aktivity ale probíhají spíše v okrajových částech, v ochranném pásmu. Hůře přístupná část přírodní památky je využívána často bezdomovci a běžní obyvatelé se proto těmto místům spíše vyhýbají.

Dá se očekávat, že prořezáním některých svahů bude návštěvnost silnější, i tak ale nebude potřeba regulovat návštěvnost veřejností.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Přírodovědné exkurze, naučné stezky, informovanost veřejnosti prostřednictvím nejrůznějších tiskových materiálů a výukových předmětů.

Návštěvníky informovat formou naučné tabule; zdůraznit negativní vliv volně pobíhajících psů a černých skládek a naopak pozitivní vliv vyvěšených ptačích budek.

Přírodní památka je perspektivní pro pořádání geologických, ale také botanických, či zoologických odborných přednášek a exkurzí.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum území a monitoring

Průběžně monitorovat vliv asanancích zásahů na vývoj vegetace a přítomnost ohrožených druhů. Podle možností opakovaně provádět inventarizační botanické a zoologické průzkumy.

Navržený monitoring:

A. cévnaté rostliny, houby (Fungi), lišejníky (Lichenes);

B. měkkýši (Mollusca), mnohonožky (Diplopoda), pavouci (Araneida), sekáči (Opiliona), kobyly (Ensifera), sarančata (Caelifera), plošnice (Heteroptera), síťokřídli (Neuroptera), motýli (Lepidoptera), dvoukřídli (Diptera), blanokřídli (Hymenoptera), brouci (Coleoptera);

Carabidae, Histeridae, Hydrophilidae, Silphidae, Staphylinidae, Lucanidae, Scarabaeidae, Buprestidae, Elateridae, Cantharidae, Dermestidae, Nitidulidae, Coccinelidae, Mordellidae, Tenebrionidae, Cerambycidae, Chrysomelidae, Curculionidae);
C. obojživelníci (Amphibia), plazi (Reptilia), ptáci (Aves), savci (Mammalia)

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Vyřezávání dřevin – jednorázově		300.000,-
C e l k e m (Kč)		300.000,-
Opakované zásahy		
Kosení/alt. pastva/vypalování	30.000,-	300.000,-
Likvidace invazních druhů	10.000,-	100.000,-
Sběr odpadků	3.000,-	30.000,-
C e l k e m (Kč)	43.000,-	730.000,-

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- AOPK ČR (2018): Nálezová databáze ochrany přírody. – [on-line databáze; portal.nature.cz, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]
- DEMEK J. & MACKOVČIN P. [ed.] (2006): *Zeměpisný lexikon ČR, hory a nížiny*. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Brno, 580 s.
- DOSTÁLEK J., FRANTÍK T. (2007): Význam pastvy ovcí a koz pro xerothermní trávníky v Praze. – *Ochrana přírody*, Praha, 6: 21-23.
- FARKAČ J. (2007): Výsledky zoologického průzkumu území Přírodní památky Podolský profil a blízkého okolí v Praze 4 – Podolí. – Ms. 28 p. [depon in: OŽP MHMP, Praha]
- FARKAČ J. (2008): Výsledky zoologického průzkumu území Přírodní památky Podolský profil a blízkého okolí v Praze 4 – Podolí. Dodatek. – Ms. [depon in: OŽP MHMP, Praha]
- GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – *Příroda*, Praha, 35: 1–132.
- HÁKOVÁ A., KLAUDISOVÁ A. & SÁDLO J. [eds.] (2004): *Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000*. PLANETA XII, 3/2004 – druhá část. Ministerstvo životního prostředí, Praha.
- HEJCMAN, M.; PAVLŮ V.; KRAHULEC, F. (2002). Pastva hospodářských zvířat a její využití v ochranářské praxi. – *Zprávy České botanické společnosti*. 37, 2, s. 203-216.
- HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – *Příroda*, Praha, 36: 1–612.
- HEJNÝ S. & SLAVÍK B. [eds.] (1988): *Květena České socialistické republiky*. 1. – Academia, Praha.
- HRČKOVÁ J. & HRČKA D. 2007: *Botanický průzkum zvláště chráněného území PP Podolský profil, významného krajinného prvku Skalní útvar u Podolského profilu a vybraných přilehlých pozemků*. OŽP MHMP, Praha. 36 pp. + CD.

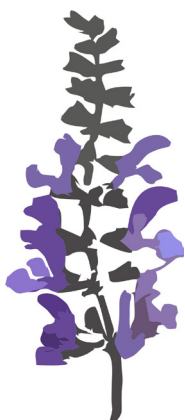
- HRČKA D. (2009): Plán péče o přírodní památku Dvorecké stráně na období let 2010-2019. Návrh na vyhlášení – Ms., Salvia o.s. – sdružení pro ochranu přírody, depon in: OŽP MHMP.
- CHOBOT K. & NĚMEC M. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – *Příroda*, Praha, 34: 1–181.
- CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M., GRULICH V. & LUSTYK P. (2010): *Katalog biotopů ČR. 2. vydání* – ed. AOPK ČR, Praha, 448 p.
- KONVIČKA M., BENEŠ J. & ČÍŽEK L. (2005): *Ohrožený hmyz nelesních stanovišť: ochrana a management*. – Sagittaria, Olomouc, 127 p.
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. jun., KAPLAN Z., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. [eds.] (2002): *Klíč ke květeně České republiky*. - Academia, Praha, 928 p.
- MORAVEC, J., NEUHÁUSL, R. & al. (1991): *Přirozená vegetace území hlavního města Prahy a její rekonstrukční mapa*. – Academia, Praha, 200 p.
- QUITT E. (1971): *Klimatické oblasti Československa*. – Studia geografica 16, GGÚ ČSAV, Brno.
- RANDUŠKA D., VOREL J. & PLÍVA K. (1986): *Fytocenológia a lesnícka typológia*. – *Příroda*, Bratislava, 339 p.

Vyhláška č. 64/2011 Sb., o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území

Další zdroje informací:

Nálezová databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (v textu jako NDOP AOPK ČR) <https://portal.nature.cz/>
mapový server České geologické služby <http://www.geology.cz> (geologické mapy)
mapový server Laboratoře geoinformatiky <http://oldmaps.geolab.cz> (prezentace starých mapových děl z území Čech, Moravy a Slezska)
mapový server Cenia – národní inventarizace kontaminovaných míst <http://kontaminace.cenia.cz> (historické letecké snímky z poloviny minulého století)

4.5 Plán péče zpracoval

RNDr. Daniel Hřčka

Salvia – ekologický institut, z.s.

Bohnická 66/11

181 00 Praha 8

IČ: 26568578

e-mail: salvia-os@seznam.cz

<http://salvia-os.cz>

Zpracováno podle vyhlášky o plánech péče č. 64/2011 Sb. a „Osnovy plánu péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma“ vydané Ministerstvem životního prostředí.

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Tabulky: Příloha T2 - **Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.5.2, 2.5.3 a 2.5.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**

Příloha M6 – **Mapa rozmístění stojanů vymežující ZCHÚ**

Botanický průzkum přírodní památky Dvorecké stráně

Mapy: Výskyt ohrožených druhů rostlin
Výskyt invazních druhů rostlin

Entomologický průzkum přírodní památky Dvorecké stráně

Fotodokumentace

Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost*	termín provedení	interval provádění
PŘÍRODNÍ PAMÁTKA							
1	lesní porost u rozcestí ul. Ke Hlásce a pěšiny k ul. Nad Pekařkou	0,87	lesní porost se střídajícími se výsadbami lípy srdčité a borovice lesní, v podrostu vzácně okrotice bílá; dlouhodobý cíl péče: ponechání přirozenému vývoji, ideálně ponechání stromů na dožití a převést na bezlesí	bez zásahu	–	–	–
2	výslunné svahy, stepní stráně	0,38	nezalesněné části s vystupujícími skalkami nebo častěji pouze výslunné svahy s širokolistými suchými trávníky zarůstající keři; dlouhodobý cíl péče: zachování bezlesí s ojedinělými solitéry a skupinkami křovin s postupným rozšiřováním i do sousedních ploch	redukce křovin a náletu do max. 10% zastoupení dřevin a křovin	1	IX-II	jednorázově, dle potřeby opakování 1x za 3 roky
				kosení travních porostů/alt pastva ovčí a koz, po vyřezání křovin	1	IV-V nebo (VIII-X)	1x ročně
3	křoviny	0,30	souvislý porost tmelek (<i>Prunus spinosa</i>); dlouhodobý cíl péče: ponechání přirozenému vývoji, případné vyřezávání by bylo značně náročné, ale v dlouhodobějším horizontu ho nelze zcela vyloučit	bez zásahu	–	–	–
4-PP	lesní porost/křoviny	1,33	obtížně dostupný lesní porost a křoviny s pestrou směsicí nejrůznějších druhů dřevin, v minulosti patrně třešňový sad; dlouhodobý cíl péče: v kratším časovém horizontu (příští plán péče) realizace průseků mezi bezlesými enklávami (plochami 2 a 7, příp. propojení s 10), v dlouhodobějším horizontu rozsáhlejší prořezávky a obnova sadu s ponecháním torz třešní	bez zásahu	–	–	–

5	výsadba lípy srdčité	0,62	lesní porost tvořený výsadbou lípy srdčité (<i>Tilia cordata</i>) s mimořádně bohatým nalezištěm okrotice bílé; dlouhodobý cíl péče: ponechání přirozenému vývoji	bez zásahu	–	–	–
6	výsadba borovice lesní	0,28	lesní porost tvořený výsadbou borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>) s příměsí modřínu (<i>Larix decidua</i>); dlouhodobý cíl péče: ponechání přirozenému vývoji, ideálně ponechání stromů na dožití a převést na bezlesí	bez zásahu	–	–	–
7	výslunná stráň	0,11	malá výslunná stráň (společ. sv. <i>Bromion erecti</i>) zarůstající křovinami uprostřed lesního porostu; dlouhodobý cíl péče: zachování bezlesí s ojedinělými solitéry a skupinkami křovin s postupným rozšiřováním i do sousedních ploch	redukce křovin a náletu do max. 10% zastoupení dřevin a křovin	1	IX-II	jednorázově, dle potřeby opakování 1x za 3 roky
				kosení travních porostů/ alt pastva ovčí a koz, po vyřezání křovin	1	IV-V nebo (VIII-X)	1x ročně
OCHRANNÉ PÁSMO PŘÍRODNÍ PAMÁTKY							
4-OP	lesní porost/křoviny	0,73	obtížně prostupný lesní porost a křoviny s pestrou směsicí nejrůznějších druhů dřevin, v minulosti patrně třešňový sad; dlouhodobý cíl péče: v kratším časovém horizontu (příští plán péče) realizace průseků mezi bezlesými enklávami (plochami 2 a 7, příp. propojení s 10), v dlouhodobějším horizontu rozsáhlejší prořezávky a obnova sadu s ponecháním torz třešňů	bez zásahu	–	–	–
8	sekané trávníky	0,52	parkově upravená a udržovaná (sekaná) travnatá plocha; dlouhodobý cíl péče: v ideálním případě a podle možností zavést mozaikovitou seč	bez zásahu, likvidace křídlatky			

9(a)	křoviny/trávníky, svah pod plochou 8	0,78	rozvolněné křoviny a teplomilné trávníky sv. <i>Bromion erecti</i> ve svažitém terénu; dlouhodobý cíl péče: zachování bezlesí s ojedinělými solitéry a skupinkami křovin s postupným rozšiřováním i do sousedních ploch	prořezávky křovin, do cca 50% zastoupení travnatých ploch	1!	(IX-)X-III(-II)	1x za 5 let
9(b)	křoviny/trávníky, u hřiště		heterogenní plocha u hřiště na Kavčích horách a u cesty mezi plochou 8 a hřištěm tvořená mozaikou různých typů společenstev (louky teplomilné trávníky, křoviny); dlouhodobý cíl péče: zachování bezlesí s ojedinělými solitéry a skupinkami křovin s postupným rozšiřováním i do sousedních ploch	prořezávky křovin, do cca 30% zastoupení travnatých ploch	3	(IX-)X-III(-II)	1x za 5 let
10	sekaná plocha	1,07	intenzivně sekaná plocha u hřiště; dlouhodobý cíl péče: v ideálním případě a podle možností zavést mozaikovitou seč	bez zásahu	–	–	–

* stupně naléhavosti jednotlivých zásahů, podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah vhodný,
3. stupeň - zásah odložitelný.

Příloha M2 - Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

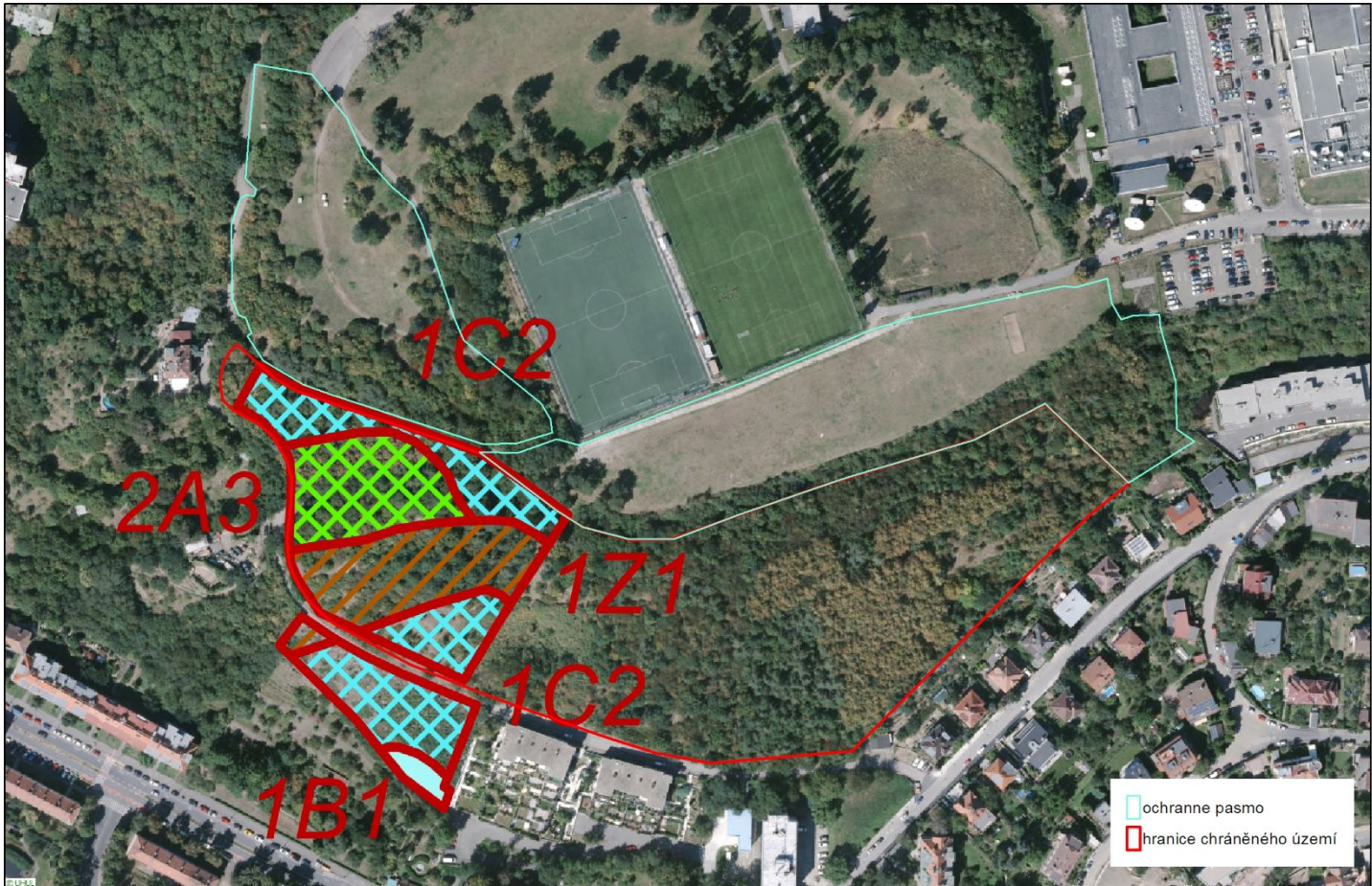

Příloha M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

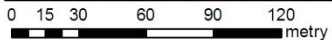

0 15 30 60 90 120 metry

Příloha M4 - Lesnická mapa typologická

ochranné pásmo
hranice chráněného území

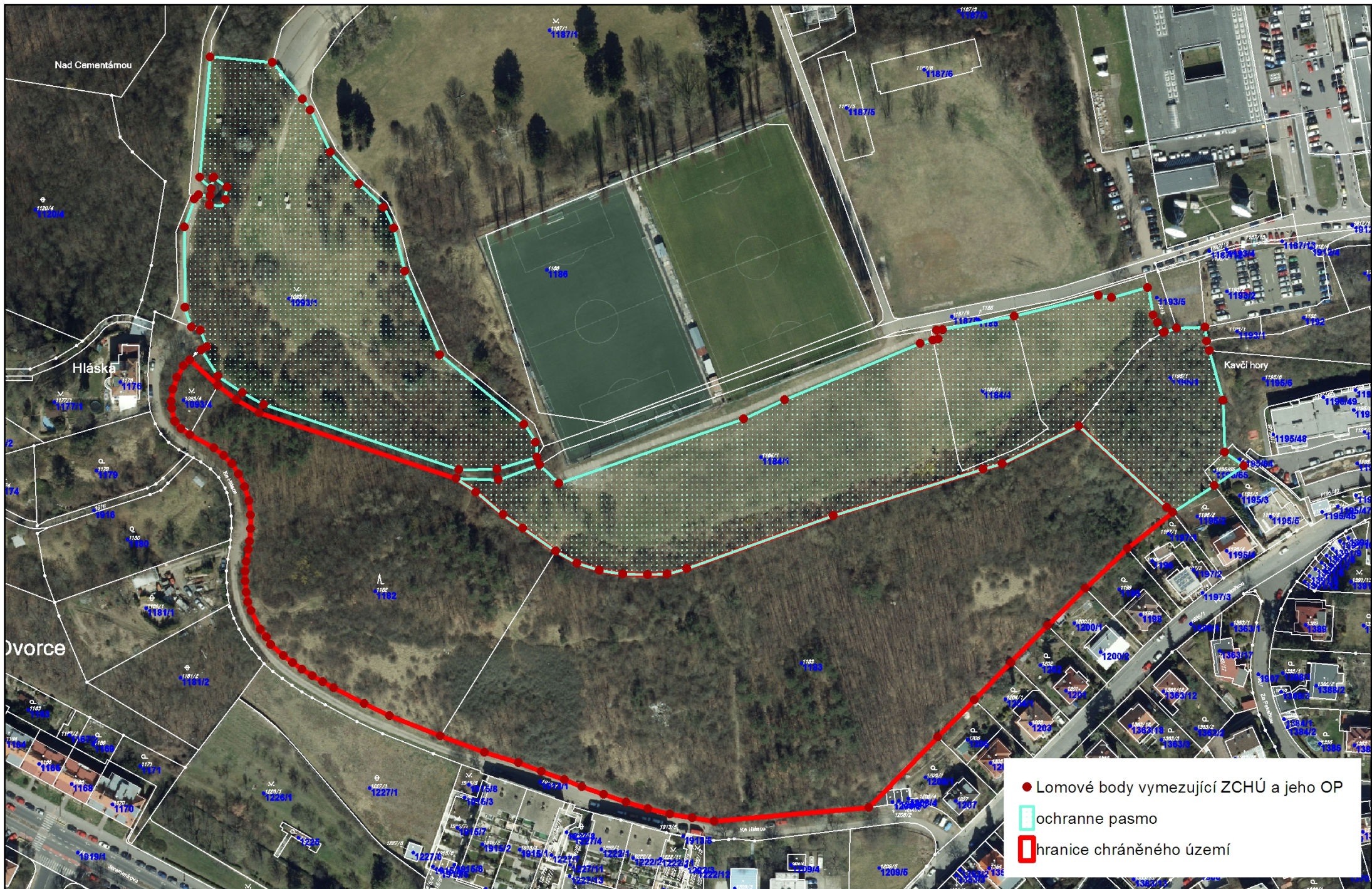
Příloha M1 - Orientační mapa s vyznačením území

0 210 420 840 1 260 1 680
metry

Podkladová mapa © Český úřad zeměměřičský a katastrální

Příloha M2 - Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

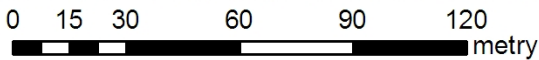

- Lomové body vymežující ZCHÚ a jeho OP
- ochranné pasmo
- hranice chráněného území

0 15 30 60 90 120 metry

Letecký snímek © Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy
Katastrální mapa © Český úřad zeměměřičský a katastrální

Příloha M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

Příloha M4 - Lesnická mapa typologická

0 15 30 60 90 120 metry

Letecký snímek © Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy